

Stöd och serviceplan, SoL, inriktning åren 2020-2031

Sammanfattning

Baserat på vård- och omsorgsnämndens beslut om planeringsunderlag för framtida behov av lägenheter i särskilda boenden, SoL och ekonomiska förutsättningar för åren 2020 till 2022 lämnar vård- och omsorgsförvaltningen förslag till Stöd och serviceplan, SoL, inriktning åren 2020-2031.

Inriktningen förslås gälla dels som beslutsunderlag till internbudgeten för 2020, dels som underlag till framtida ekonomi- och verksamhetsplaner.

I korthet innebär inriktningen en omstrukturering av särskilda boenden och korttidsboende på Höjeågården under åren 2020 till 2022/23. Från och med 2023 till 2031 handlar det om fem nya särskilda boenden för att nå målet till 2031 om 1 075 lägenheter.

De ekonomiska konsekvenserna under åren 2020-2023 beräknas minska kostnaderna med 56,5 mnkr. För åren 2023 – 2031 kommer ekonomiska konsekvenser att redovisas i underlag till framtida ekonomi- verksamhetsplaner.

För att tillgodose behovet av särskilda boenden för åren 2023 till 2031 behöver vård och omsorgsförvaltningen gå vidare med en planering tillsammans med stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen/mark och exploatering, Lunds kommuns fastighetsbolag AB (LKF) och Lundafastigheter, Serviceförvaltningen.

Beslutsunderlag

Vård och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse den 19 augusti 2019 dnr 2019/0357.

Vård- och omsorgsnämnden, Prognos framtida behov av lägenheter i särskilt boende enligt SoL, §54, 2019-05-15.

2019-08-19

Diarienummer

VOO 2019/0357

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts vara relevant i ärendet.

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

I ärendet inriktningen stöd och serviceplan, SoL åren 2020 till 2031 är bedömningen att hänsyn tas till behov för personer med funktionsnedsättning då det finns en planering för utökning av antalet lägenheter i särskilda boenden.

Ärendet

Bakgrund

Planeringsunderlag

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat (2019-05-15, §54) om ett underlag för framtida planering av antal lägenheter i särskilda boenden till och med 2031. Det beslutade planeringsunderlaget innebär en ökning av antalet lägenheter med 239 från 836 lägenheter år 2018 till 1 075 lägenheter år 2031. I denna beräkning antas att antalet externa köpta platser som för närvarande är sex till antalet är oförändrade under perioden.

Denna planering bygger på ett aktivt arbete med:

- Förebyggande och rehabiliterande arbete
- En utveckling och implementering av välfärdsteknik
- Utökade boendialternativ

Beträffande den sista punkten pågår en utredning om nuläget av alternativa boenden och framtidens alternativ och möjligheter. En del i denna utredning genomförs tillsammans med pensionärsorganisationerna och Lunds kommuns fastighetsbolag AB (LKF). Redovisning av utredningens resultat presenteras under hösten 2019.

Årlig redovisning av planering av särskilda boenden i ekonomi- och verksamhetsplan

Vård- och omsorgsnämnden redovisar årligen behoven av särskilda boenden i ekonomi- och verksamhetsplanen som benämns stöd- och serviceplan. I stöd- serviceplan redovisas behov av särskilda boenden med driftkostnader och investeringar i form av inventarier och utrustning.

Investeringsbehoven specificeras årligen från vård- och omsorgsförvaltningen till kommunkontoret som underlag för beredningen av kommunens totala investeringsbehov.

2019-08-19

Diarienummer

VOO 2019/0357

Ekonomiska förutsättningar 2020- 2022

Den ekonomiska ramen de kommande åren medför årliga effektiviseringskrav som motsvarar 1,5% enligt kommunfullmäktiges beslut om Ekonomi- och verksamhetsplan för 2020- 2023. För 2020 har vård och omsorgsnämnden effektiviseringskrav 4,0%.

Beläggningsgraden, särskilda boenden

Planeringen och särskilda boendens ekonomiska förutsättningar bygger på en beläggningsgrad på 96%. I uppföljningen av beläggningsgraden i särskilda boenden har den under åren 2014 till 2017 varit mellan 95 % och 96 %. Beläggningsgraden 2018 var knappt 94 % och fram till juli 2019 är beläggningsgraden strax över 93 %.

Beläggningsgraden har varit lägre än den budgeterade vilket innebär att boendeplatserna inte har nyttjats fullt ut. Vilket medfört att verksamheten har haft svårt att anpassa resurserna till de faktiska behoven och med negativ ekonomisk avvikelse.

Inriktning stöd och serviceplan åren 2020-2031

Med hänsyn till vård och omsorgsnämndens beslut om planeringsunderlag för åren 2020 till 2031, ekonomiska förutsättningar och beläggningsgraden har vård- omsorgsförvaltningen tagit fram ett förslag till inriktning av lokaler för särskilda boenden, korttidsboende och växelvård (Höjeågården).

Särskilda boenden

Förändring 2019

Solhem öppnar efter renovering och ombyggnation med 30 lägenheter en utökning med tre lägenheter jämfört med tidigare.

Mårtenslund med 59 lägenheter tom ställs per den 31 oktober 2019 inför den renovering och ombyggnation som genomförs med början i november 2019.

Förändringar åren 2020 till 2022

Mårtenslunds renovering och ombyggnationen är enligt planering genomförd till kvartal tre år 2021. Mårtenslund har 40 lägenheter efter renovering och ombyggnation

Nibblegården avvecklas som särskilt boenden kvartal 3 år 2021 i samband med att renovering och ombyggnation av Mårtenslund är klar dvs kvartal 3 år 2021. Mårtenslund kan t ex disponeras för brukare från Nibblegården och Nibblegården disponeras som korttidsboende.

2019-08-19

Diarienummer

VOO 2019/0357

Norrdala och Reimersdal avvecklas när hyreskontraktet med Lundafastigheter/extern hyresvärd löper ut 2023-12-31, uppsägning senast 2022-06-30. Anledningen till avveckling är att hyreskontraktet är med extern fastighetsägare och förvaltningarna har i uppdrag att om möjligt lämna dessa kontrakt. Fastighetsägaren planerar för en större om- nybyggnation i Annehems område vilket eventuellt kan påverka lokalerna och kostnaderna som idag disponeras för särskilda boenden.

Höjeågården som ursprungligen är byggt som särskilt boende med 48 lägenheter, föreslås tas i bruk som särskilt boende. Övergången till särskilt boende samordnas med avvecklingen av Norrdala och Reimersdal under andra kvartalet 2022.

Stångby, nytt särskilt boende med 40 lägenheter som klart till oktober 2022 kan t ex disponeras för brukare från Norrdala respektive Reimersdal.

Efter förändringarna enligt ovan finns 855 lägenheter i särskilda boenden vid årsskiftet 2022/2023

Förändringar åren 2023 till 2031

För att nå målet med, enligt planeringsunderlaget, 1 075 lägenheter år 2031 behövs 280 nya lägenheter under åren 2023 till 2031. Motsvarar fem särskilda boenden med t ex 50 lägenheter i två särskilda boenden och 60 lägenheter i tre särskilda boenden. Alternativet är fem särskilda boenden med 60 lägenheter vilket sammanlagt ger 300 lägenheter. Det viktiga är att arbeta med tio lägenheter per avdelning för att optimera resursanvändningen. Vård- och omsorgsförvaltningen kommer i samband med planering av nya särskilda boende lyfta fram frågan om antalet lägenheter i särskilda boende i framtiden.

Fem särskilda boenden med antingen 280 lägenheter eller 300 lägenheter under åren 2023 till 2031 innebär att målet uppnås som anges i planeringsunderlaget. Noterbart är att när antalet lägenheter i särskilda boenden utökas från 40 lägenheter till minst 50 eller 60 lägenheter per boende är en konsekvens att behov av mark/tomt minskar som en följd av färre antal särskilda boenden.

För att tillgodose behovet av särskilda boenden som redovisas ovan behöver vård och omsorgsförvaltningen gå vidare med en planering tillsammans med stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen/mark och exploatering, Lunds kommuns fastighetsbolag AB (LKF) och Lundafastigheter, Serviceförvaltningen.

2019-08-19

Diarienummer

VOO 2019/0357

Korttidsboende, Höjeågården

Höjeågården är byggt för att disponeras som särskilt boende. Men blev korttidsboende år 2011 med 36 korttidsplatser, 8 växelvårdsplatser, fyra trygghetsplatser/riktade platser som vid behov kan användas när återgång till ordinärt boende inte fungerar.

Beläggningsgraden/behovet av platser på Höjeågården har varierat över tid vilket framgår av tabellen.

	Korttidsplatser	Trygghetsplatser/ Riktade platser	Växelvård
2016	94,81%	31,92%	75,53%
2017	88,05%	33,02%	77,95%
2018	82,87%	38,09%	93,42%
2019 tom juli	86,06%	42,69%	91,81%

Med hänsyn till beläggningsgraden och för att avveckla Norrdala och Reimersdal som särskilda boenden föreslås att korttidsboende platser flyttas till Nibblegården. På Nibbelgården finns 28 lägenheter vilket bedöms täcka behovet av korttidsplatser i framtiden. Om behovet av ytterligare korttidsplatser uppstår finns det som idag möjligt att använda tillfälligt lediga platser på särskilda boenden.

Trygghetsplatser och särskilt riktade platser avvecklas på grund av låg nyttjandegrad. Dessa fyra platser har vid behov använts till korttidsplatser.

Växelvård

För närvarande finns 13 växelvårdsplatser varav 8 på Höjeågården, 2 på Nibblegården och 1 vardera på Fästan, Vevrehemmet och Björkbacken.

Växelvårdsplatser som finns på Höjeågården kan antingen fördelas på fler särskilda boenden alternativt en avdelning med åtta/tio platser på ett särskilt boende. Behov och fördelningen av växelvårdsplatser beaktas i planeringen av särskilda boenden.

2019-08-19

Diarienummer

VOO 2019/0357

Beräknade ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser till 2020 års budget

Minskning, 29 platser, Mårtenslund - 16,0 mnkr

Ekonomiska konsekvenser till 2023 års budget

Minskning, 12 platser, vid ändrad inriktning enligt redovisat förslag - 15,0 mnkr

Minskning, hyreskontrakt, Norrdala/Reimersdal - 11,2 mnkr

Ökning, hyra och kapitalkostnader Stångby + 8,5 mnkr

Minskning övriga driftkostnader Stångby, redovisade i ekonomi- verksamhetsplan 2020-2022 - 22,8 mnkr

Summa minskad ekonomisk effekt - 56,5 mnkr

Ekonomiska konsekvenser 2023 till 2031

Med utgångspunkt från planeringsunderlaget för framtid behov av lägenheter under åren 2023 till 2031 motsvarar 280 till 300 lägenheter fem särskilda boenden.

I kommande ekonomi- verksamhetsplaner lämnas underlag för när i tiden det finns behov av driftstarten av nya särskilda boenden samt redovisning av driftkostnader och investeringsbehov av inventarier och utrustning. Det innebär en rullande planering som revideras årligen i samband med underlaget till ekonomi- och verksamhetsplan för respektive år.

Sammanfattning

Baserat på vård- och omsorgsnämndens beslut om planeringsunderlag för framtida behov av lägenheter i särskilda boenden, SoL och ekonomiska förutsättningar för åren 2020 till 2022 lämnar vård- och omsorgsförvaltningen förslag till Stöd och serviceplan, SoL, inriktning åren 2020-2031.

Inriktningen förslås gälla dels som beslutsunderlag till internbudgeten för 2020, dels som underlag till framtida ekonomi- och verksamhetsplaner.

2019-08-19

Diarienummer

VOO 2019/0357

I korthet innebär inriktningen en omstrukturering av särskilda boenden och korttidsboende på Höjeågården under åren 2020 till 2022/23. Från och med 2023 till 2031 handlar det om fem nya särskilda boenden för att nå målet till 2031 om 1 075 lägenheter.

De ekonomiska konsekvenserna under åren 2020-2023 beräknas minska kostnaderna med 54,7 mnkr. För åren 2023 – 2031 kommer ekonomiska konsekvenser att redovisas i underlag till framtid ekonomi- verksamhetsplaner.

För att tillgodose behovet av särskilda boenden för åren 2023 till 2031 behöver vård och omsorgsförvaltningen gå vidare med en planering tillsammans med stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen/mark och exploatering, Lunds kommuns fastighetsbolag AB (LKF) och Lundafastigheter, Serviceförvaltningen.

Förvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta

att godkänna Stöd och serviceplan, SoL, inriktning åren 2020-2031 samt

att ekonomiska konsekvenser av Stöd och serviceplan, SoL, inriktning 2020-2031 redovisas framtida i ekonomi- och verksamhetsplaner.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Bo Svensson
Ekonomichef

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen
Akten

